

Lovforslag nr. L 18. Fremsat den 14. juni 1988 af trafik- og kommunikationsministeren (H.P. Clausen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed

(Reklame i lokalradio m.v.)

§ 1

I lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 451 af 25. juni 1987 foretages følgende ændringer:

1. § 15 a, stk. 2, nr. 3, affattes således:

»3) I selskabet, foreningen el.lign., må erhvervsvirksomheder, bortset fra dagblade, ikke have bestemmende indflydelse. Tilladelse til selskaber m.v., hvori dagblade har bestemmende indflydelse, forudsætter, at lokalradioen eller -tv-stationen opfylder en funktion som forum for en bred lokal debat.«

2. I § 15 a, stk. 4, udgår 2. pkt., og følgende indsættes efter 1. pkt.:

»Programvirksomheden må ikke omfatte programmer, der udsendes samtidig af en anden indehaver af en tilladelse, medmindre dette i det enkelte tilfælde er særlig begrundet i lokale forhold. Herudover kan trafik- og kommunikationsministeren tillade samtidig udsendelse af et program i tilfælde, hvor ganske særlige omstændigheder foreligger.«

3. Efter § 15 a, stk. 4, indsættes som nye stykker:

Stk. 5. Trafik- og kommunikationsministeren fastsætter regler om, hvorledes reklamer kan indgå i lokalradioernes programvirksomhed, samt om behandlingen i et nævn af klagesager vedrørende reklamernes indhold.

Stk. 6. Efter regler fastsat af ministeren, kan

der ydes støtte til lokal radiovirksomhed. Støtten ydes af en fond, der etableres ved lov.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 7 og 8.

4. I § 15 e, stk. 2, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Ministeren kan gøre undtagelse fra denne bestemmelse i forbindelse med oprettelse af fælles nævn.«

5. I § 15 e, stk. 3, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Ministeren kan afkorte et nævns funktionsperiode i forbindelse med oprettelse af et fælles nævn, forudsat at et flertal af det pågældende nævns medlemmer vedtager dette.«

6. I § 15 f, stk. 4, nr. 3, ændres »§ 15 a, stk. 5,« til: »§ 15 a, stk. 7,«.

7. I § 15 h, stk. 1, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) At træffe den endelige administrative afgørelse i sager om tilladelseshaveres udøvelse af programvirksomheden, hvor sådanne sager omfatter flere lokalområder.«

Nr. 4 bliver herefter nr. 5.

8. I § 15 i indsættes efter »§ 15 a, stk. 4«: »og stk. 5,«

9. I § 22, stk. 2, indsættes efter »§ 15 a, stk. 5«: »§ 15 a, stk. 7,«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. august 1988.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovgivningen om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed er senest ændret ved lov nr. 876 af 23. december 1987 om ændring af lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (se Folketingstidende 1987-88 1. samling sp. 2823, 3379, 3610 og 3927).

Ændringsloven indebar, at kultur- og kommunikationsministeren i lokale områder, hvor særlige forhold talte derfor, kunne forlænge tilladelserne til søgsmæssig fjernsynsvirksomhed indtil den 30. juni 1988.

Nærværende lovforslag er til dels en gentagelse af det forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (reklame i lokalradio og -fjernsyn), som blev fremsat i den forrige samling, men ikke blev færdigbehandlet (L 61 – se Folketingstidende 1987-88 1. samling sp. 1169 og 1535).

Det er hovedformålet med lovforslaget at åbne adgang for reklamefinansiering af lokal radiovirksomhed og at skabe mulighed for, at dagblade kan få sendetilladelse til at drive lokalradio og -tv.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med et særligt lovforslag om etablering af Lokalradiofonden som støtteordning for økonomisk svagt stillede lokalradioer.

Der stilles ikke forslag angående finansieringen af lokal-tv. Det er regeringens opfattelse, at dette spørgsmål skal tages op, når der er indhøstet erfaringer om indtægtsgrundlaget for TV 2. I denne forbindelse bør revisionen af lovens bestemmelser om TV 2, der efter loven skal ske senest i folketingsåret 1990-91, efter regeringens opfattelse rykkes frem til folketingsåret 1988-89.

Herudover foreslås nogle mindre vidtrækkende ændringer vedrørende:

- Samtidig udsendelse af programmer af flere tilladelseshavere.
- Oprettelsen af lokale radio-/tv-nævn for flere kommuner i fællesskab.
- Udvalget vedr. Lokal Radio og TV's kompetence i sager, der angår programvirksomhed i forskellige lokalområder.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1
ad § 15 a, stk. 2, nr. 3

Bl.a. på baggrund af den foreslåede indførelse af reklamefinansiering finder ministeriet, at dagblade skal have mulighed for at få tilladelse til lokal radio- og fjernsynsvirksomhed.

Ved »dagblade« forstår i denne forbindelse aviser, der udkommer dagligt eller dog de fleste dage om ugen, og hvis økonomi i det væsentlige hviler på både salg af eksemplarer og annonceindtægter. Som supplerende kriterier lægges der vægt på, at publikationens hovedindhold er aktuelt nyhedsstof, og at den henvender sig til en bred kreds af læsere og behandler et bredt emneområde.

Distriktsblade vil ikke kunne få tilladelse.

Det er hensigten at fastholde den nugældende bestemmelse i § 15 a, hvorefter tilladelse ikke kan gives til selskaber m.v., hvori erhvervsvirksomheder har bestemmende indflydelse. Man foreslår alene, at dagblade undtages fra dette forbud, idet man finder det hensigtsmæssigt, at der ikke sættes særlige begrænsninger for dagbladenes muligheder for at tilpasse sig medieudviklingen.

Det er herved taget i betragtning, at det i henhold til lovens § 15 b, stk. 2, påhviler det lokale nævn at søge at sikre det lokale område en samlet programvirksomhed af alsidig karakter. Der gives derfor ikke dagblade nogen monopolagtig stilling inden for den lokale nyheds- og meningsformidling, men mulighed for selvstændigt at bidrage til en udvidelse af informations- og ytringsmulighederne i samfundet.

Det opstilles endvidere i bestemmelsen som en forudsætning for tilladelse til et dagblad, at stationen opfylder en rolle som lokalt debatforum. Dette vil ligge i naturlig forlængelse af pressens funktion i lokalsamfundet, hvor borgere kan komme til orde i avisernes læserbrevkasser, på debatsider og lignende.

Til nr. 2
ad § 15 a, stk. 4

Bestemmelsens 1. pkt. er uændret, hvorefter tilladelseshavere »selvstændigt« skal udøve programvirksomheden. Formålet med denne regel er navnlig at forebygge, at lokale stationer indgår i »network«, dvs. faste samarbejdsforhold – enten mellem stationer indbyrdes eller mellem stationer og udenforstående foretagender – der resulterer i, at de samme programmer udsendes af flere tilladelseshavere. Dette uanset, om udsendelsen sker samtidig eller på forskellige tidspunkter.

For så vidt angår programmer, der tilgår stationen udefra, indebærer reglen særlig, at en videre spredning eller fordeling kun kan anses for lovlig, hvis der forinden er sket en konkret stillingtagen til et foreliggende program. Det vil således være udelukket, at den lokale transmission af et program, der føres frem udefra, kan være lovlig, hvis transmissionen foregår samtidig med, at fremføringen sker, eller alene med en minimal tidsforskydning.

Med det foreslåede nye 2. pkt. tilstræbes en præcisering af det nuværende 2. pkt. Som en undtagelse fra 1. pkt.'s generelle forbud mod samtidig udsendelse af programmer, der tilføres udefra, gælder her, at programvirksomheden »kun i særlige tilfælde« må omfatte programmer, der udsendes samtidig af en anden tilladelseshaver. Efter den foreslåede nye formulering siges det, i overensstemmelse med hovedreglen, at sådan samtidig udsendelse ikke må ske, men at den undtagelsesvis dog kan ske, hvis »dette i det enkelte tilfælde er særlig begrundet i lokale forhold«. Dvs. at det pågældende program indholdsmæssigt har et tilhørsforhold også til det lokale område, hvor den videre udsendelse gennemføres. Et meget nærliggende eksempel kunne være transmission fra en sportskamp mellem hold fra de berørte to forskellige lokalområder.

Med det foreslåede 3. pkt. tilsigtes som en ny regel, at ministeren skal kunne give tilladelse til samsending under ganske ekstraordinære omstændigheder, f.eks. i forbindelse med indsamlinger til velgørende formål af ganske særlig karakter.

Der henvises i øvrigt til den foreslåede nye § 15 h, stk. 1, nr. 4, om Udvalget vedr. Lokal Radio og TV's adgang til at afgøre sager om programvirksomhed, der berører flere lokale områder.

Til nr. 3
ad § 15 a, stk. 5 og 6

Efter ministeriets vurdering vil det være rigtigt at tillade reklamefinansiering, da dette vil indebære en række fordele, både for medievirksomhederne og det lokale erhvervsliv.

Ministeriet finder endvidere, at det er uheldigt at arbejde med et reklameforbud, som erfaringerne har

vist, at det er forbundet med betydelige vanskeligheder at håndhæve.

Lokal-tv holdes indtil videre uden for reklameordningen af hensyn til TV 2's finansieringsgrundlag.

Der må fastsættes regler om reklamernes indhold, omfang og placering.

En af ministeriet iværksat undersøgelse af reklamefinansieringens mulige rolle er foretaget af lektor Lars Grønholdt og professor Flemming Hansen, Handelshøjskolen i København, og offentliggjort i »Reklame i nærradio og lokal-tv: Nogle afsætningsøkonomiske overvejelser« (januar 1987). Heri hedder det bl.a.:

»På nærradioens område har det været antaget, at et prisniveau, som det der kendes i andre europæiske lande på 15 kr. pr. 30 sek. spot for 1000 lyttere, er realistisk.

... Med et fuldt udbygget nærradio-net finansieret af reklame estimeres omsætningen til 270 mill. kr. Det er påpeget, at en sådan udbygning tager tid. Dels fordiannoncerne skal vænnes til det nye medium, dels fordi stationerne selv skal tilpasse sig hinanden i potentielle lokalområder, dels fordi opbygningen af en effektiv salsorganisation i sig selv er tidkrævende.

Det er påpeget, at den potentielle radioreklameomsætning i stor udstrækning vil være af lokal karakter. Den vil dels komme som en udvidelse af lokalannonceringens omfang, dels vil den blive hentet fra tryksagsreklame, distriktsblade og lokale dagblade. Et fuldt udbygget reklamefinansieret nærradio-net vil bestå af et antal nærradioer centralt placeret i forhold til væsentlige handelsområder og -distrikter. Der vil herudover være mulighed for mere specialiserede radioer finansieret ad anden vej, dels i mindre geografiske områder, dels henvendende sig til specielle modtagergrupper.«

En række hovedprincipper bør efter ministeriets opfattelse være fælles for reklamevirksomheden såvel på landsdækkende/regionalt som på lokalt plan.

Der gælder således følgende forhold:

Der må fastsættes grænser for den del af udsendelsestiden, som anvendes til reklamer.

Reklameindslag skal klart identificeres i forhold til programvirksomheden i øvrigt.

Der skal fastsættes regler for reklameindslagernes indhold, således at etiske hensyn tilgodeses.

Der må på den anden side tages hensyn til de særlige forhold, som vil gøre sig gældende ved lokal radiovirksomhed.

Skematisk kan den påtænkte ordning fremstilles således:

Der åbnes adgang for reklamefinansiering af lokalradio.

Ved reklame forstås anbefaling af og henvisning til varer og virksomheder i kommercielt øjemed, jf. nærmere vejledning af 14. september 1987 angående forbudet mod reklame m.v.

I de regler, der fastsættes, vil blandt andet indgå, at den samlede reklametid højst må udgøre 10 pct. af den samlede daglige sendetid og højst 6 minutter pr. time. Redaktionelt stof og reklamer skal holdes adskilt, og reklameindslag skal tydeligt identificeres som sådanne.

De lokale nævn påser, at reglerne om reklamers placering og omfang overholdes.

Regler svarende til bekendtgørelse nr. 416 af 18. juni 1987 om indholdet af reklameindslag, der bringes i TV 2, bør gælde for reklameindslag i lokalradioer med undtagelsen af følgende:

Bekendtgørelsens § 2, stk. 2 (om forbud mod programmedarbejdernes medvirken i reklameudsendelser) og § 6 og § 7 (om forbud mod reklamering for økonomiske interessegrupper samt religiøse og politiske anskuelser).

Baggrunden for, at § 2, stk. 2, ikke bør gælde for lokalradioer er, at det på grund af mediets og reklameindslagernes karakter ikke kan anses for ønskeligt at indføre en sådan begrænsning.

Baggrunden for, at § 6 og § 7 ikke bør gælde for lokalradioer er, at der i mange tilfælde er tale om meningsradioer, som er knyttet til særlige interessegrupper. Desuden tillader den gældende lov salg af sendetid også til politiske partier og religiøse samfund og bevægelser.

Afgørelser i klagesager vedrørende reklamernes indhold bør træffes af et nævn, eventuelt det i henhold til § 19 b i loven om radio- og fjernsynsvirksomhed nedsatte reklamenævnet.

Til nr. 4
ad § 15 e, stk. 2

Det er hensigten med forslaget, at antallet af et nævns medlemmer skal kunne udvides for at lette oprettelsen af fælles nævn i områder, hvor en eller flere kommuner med meget begrænset eller slet ingen egen lokal programvirksomhed i løbet af nævnenes ordinære funktionsperiode ønskes tilsluttet nævnet i en nabokommune, hvor der foregår en sådan virksomhed.

Forslaget indebærer, at ministeren efter forslag fra de berørte kommunalbestyrelser og nævn, kan give tilladelse til, at et nævn *midlertidigt* udvides. Kommunalbestyrelsernes accept af udvidelsen bør foreligge, fordi det er kommunalbestyrelserne, der træf-

fer beslutning om, at der skal oprettes et fælles nævn, der omfatter de berørte kommuner.

Udvidelsen bør ske med et lige antal medlemmer (2, 4 eller 6) fra nabokommunen. Disse udpeges på kommunalbestyrelsens initiativ efter de i bestemmelsen anførte regler. Der kan vælges lige mange kommunalbestyrelses- og foreningsrepræsentanter. Antallet af nyvalgte nævnsmedlemmer bør sættes til under halvdelen af det oprindelige nævn, således at det nye fælles nævn ikke får et uforholdsmæssigt stort antal medlemmer.

På grund af de særlige forhold i det storkøbenhavnske område, hvor et stort antal kommuner må dele et fåtal af tv-frekvenser, bør der her *permanent* være mulighed for oprettelse af fælles nævn med flere end 13 medlemmer.

Til nr. 5
ad § 15 e, stk. 3

Forslaget skal gøre det muligt, at lokale nævn lovligt skal kunne nedlægges i løbet af den normale funktionsperiode med henblik på oprettelse af et nyt fælles nævn, forudsat at et flertal af det pågældende nævns medlemmer ønsker dette. Herved undgår man, at der opstår tvivl, om et nævn vil kunne nedlægges, hvis et eller flere medlemmer modsætter sig nedlæggelsen.

Til nr. 6, 8 og 9
ad § 15 f, stk. 4, nr. 3, § 15 i og § 22

Forslagene indeholder ændringer i konsekvens af forslagene under nr. 3.

Til nr. 7
ad § 15 h, stk. 1, nr. 4

Bestemmelserne i § 15 a, stk. 4, om selvstændighed med hensyn til udøvelsen af programvirksomheden vil kunne berøre lokalradio- og tv-virksomheder i 2 eller flere lokale områder. Det enkelte lokale nævn vil i sådanne tilfælde ikke altid være i stand til at kontrollere, om forbudet mod såkaldt network overholdes. Det er således hensigtsmæssigt, at denne opgave overlades til det centrale udvalg.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. august 1988.

Før reklameordningen kan iværksættes, skal der udarbejdes regler om, hvorledes reklamer kan indgå i programvirksomheden, samt om, hvorledes sager om reklamernes indhold skal behandles.